XXVII
FRANC

A1

PETRI FRANCII,

SVPER

JOHANNIS III, POLONORVM REGIS,

DE TARTARIS AC TVRCIS

VICTORIA, ODA EPINICIA.

Pronuntiata Amstelædami, in auditorio Illustris Athenæi majore, XV. Kal. Dec.

AMSTELAEDAMI,

CIƆ IƆC LXXXVI.

JOHANNI III,
POLONIARVM
REGI,

MAGNO DVCI LITHVANIAE,
RVSS. PRVSS. MASOV. SAMOGIT. KYOV.
VOLHYN. PODOL. PODLACH. LIVON.
SMOL. SEV. CZERNIECOVIAEQVE.
&c. &c. &c.

TVRCARVM AC TARTARORVM
VICTORI, EXSTIRPATORI,
FORTI, FELICI, INVICTO,
ODEN HANC EPINICIAM
DICAT, CONSECRAT,
PETRVS FRANCIVS.

PETRI FRANCII

O D A

E P I N I C I A.

AUdivit Orbis verba, reor, mea:
Audivit Æther. Thracia mutuæ
Ad arma concurrêre Gentes,
Auſpicio Superum ſecundo.

In bella euntum pondere ſub gravi
Gemit cruentum Moldaviæ ſolum:
Gemunt fatigatæ procellæ
Hadriaco, Iönioque toto.

Sternit ſuperbos dux Venetus Getas,
Fugatque Graio Biſtonas æquore:
Adepta Victori Polono
Sarmatico nova palma bello.

Spargit triumphum per populos novum,
Vectus quadrigis Rumor eburneis,
Cunctaſque terrarum per oras
Threïciam ſonat æthra laurum.

Vixdum ſagaci lumine viderat
Paſſim vagantes limite proximo
Thracum catervas bellicoſus
Sarmaticæ moderator oræ,

Cum ſtrenuorum corpore de virum
Manu valentes Regius impetus
Egit Polonorum phalangas,
Et veteres per aperta turmas,

In

In gentis agmen Tartaricæ, ſua
Cohorte vulſum proximioribus
Qua ſtabat arvis, ſeparata
Finitimi regione campi.

Cædit feroces Sarmata Sarmatas,
Primoque Thracas diruit impetu
Polonus. Europæa virtus
Sauromatas necat Aſianos.

Cadunt virorum millia bis duo,
Premitque mento turpe ſolum Getes,
Premit Gelonus: interemptis
Flava Tyræ rubet unda Beſſis.

Aſt agmen ipſum victor, & hoſticas
Omni ſuorum robore copias
Regnator invadit Polonus,
Et ſubito necopina ferro

In barbarorum tergora militum
Sævit cruentus, cunctaque fulminis
De more prosternens propinqua
Funeribus tegit arva multis,

Aut, ut fugaces æthere ab arduo
Agit volucres litus ad ultimum
Ales Tonantis, Marte fractos
Moldavicis fugat ultor arvis.

Ardore Regis concita fervidi
Ardore pugnat tota cohors novo,
Ducesque militesque præbent
Quisque animi documenta magni.

Virtute cunctis prænitet aureum
Illud juventæ sidus amabilis,
Ut Luna stellis, eminetque
Ante alios Iäcobus omnes.

Adver-

Adverſa ſeſe mergit in agmina,
Suaque multos ipſe capit manu,
Prædamque captivoſque magnò
Grande refert ſpolium Parenti.

Gnatus Parentis ſigna premit ſui,
Et nunc rebelles enſe ferit Getas,
Cæditque proſternitque, longo
Nunc Geticas fugat enſe turmas.

Decem Scytharum millia ſepties,
Vicena gentis millia Thraciæ
Ultoris occumbunt timenda
Sarmatici, fugiuntve, dextra.

Deſerta tendit per nemora oblitus
Jam non equino ſanguine Concanus,
Fugitque victorem Polonum
Præpetibus vaga turba plantis.

Tingunt cruentum cæde ſua ſolum,
Multoque diri ſanguine Tartari
Paſcuntque nutriuntque late
Moldavicos Valachoſque campos.

Spectes per agros ſparſa Valachios
Inviſa gentis funera barbaræ,
Et, montis in morem ſupini,
Innumeros morientum acervos.

Salve, Poloni gloria nominis,
Bello valentum gloria Principum:
Salve, Deorum cura; Martis
Progenies animoſa, ſalve.

Quæ terra partam neſcit adoream?
Quæ non triumphum, Jane, canit Tuum?
Quæ non triumphat ipſa? quæ non
Pro meritis Tibi læta tantis

Applau-

Applaudit ultro? Jam Tibi, jam Tuo
Pacata gaudet Marte Podolia:
Victore Te gaudent beati
Moldavici Valachique campi.

Tibiscus, omni jam suus alveo,
Sub signa, Princeps, lenè fluit Tua,
Dravusque, Savusque, & quieta
Danubius, modo victor, unda.

Descendit alto Vistula Carpato:
Prorumpit imo fonte Borysthenes,
Tyrasque, Patiscusque, & antris
Pina suis, vitreusque Duna.

Omnis triumphos unda sonat Tuos,
Narratque terris Te popularibus,
Narrat remotis, dividitque
Vorticibus Tua regna longis.

Plausu Tuorum, qua patet, amnium
Respondet æquor. Te mare Balticum,
Te pontus Euxinus, sonorâ
Te Tanais fremit unda ripâ.

Te pronus altis Hungarus è jugis,
Te cæde læti Livones, incliti
Te Lithuani, Te Borussi,
Te gelidi plaga vasta mundi:

Te militaris rura Croatiæ,
Te bellicosæ rura Moraviæ,
Te Marte gaudentes Bohemi,
Te validi, duce Te, Poloni:

Te Rhætus, & Te Vindelicus minax,
Te Dacus asper, Dalmata Te ferox,
Te Panno, Te latè potentem
Illyricus veneratur orbis.

Audit

Audit triumphos Illyricum Tuos;
Audit propinquis Hadria fluctibus:
Utrumque per litus Polonas
Euganea stupet ora palmas.

Surgit profundo Tibris ab alveo,
Tibique partæ plaudit adoreæ,
Narratque divulgatque longè
Mæonio Tua bella ponto.

Flavente crinem cinctus arundine
Attollit imo cornua de vado,
Fluctusque volvit grandiores
Undisoni moderator Istri.

Gaudet paratis Te duce laureis
Spectata palmis Austria pluribus,
Victorque Victorem salutat
Ipse sua procul urbe Cæsar.

Levat ſuperbas æthera in arduum
Vienna turres, illa Tuis modo
Aſſerta turmis, vindicata
Illa Tuâ modo, Jane, dextrâ.

Tu, Marte clarus, Marticolam fugas
Utraque ripa Danubii Geten,
Totaque diſpellis minaces
Auſtriadum regione Beſſos.

In bella natus Thracia Tu puer
Ferocientis margine Viſtulæ
Diros repreſſiſti Gelonos
Jam teneris metuendus annis.

Ætate crevit cum tenera vigor:
Crevere palmæ; famaque, & imperî
Diſperſa Majeſtas Poloni
In Getici latus omne mundi.

Heroa virtus ut Tua publicis
Admota primum rebus, & aureo
Regale cum ſceptro verendam
Implicuit diadema frontem,

Movere totis ardua culmina
Pangæa ſilvis: limite proximo,
Timore cognato ſolutis
Delicuit Rhodope pruinis:

Suſpendit undas ipſe metu ſuas
Muſcoſus undæ Strymoniæ pater;
Pontoque demerſit propinquo
Attonitâ caput Hebrus unda:

Aufugit omni Luna procul polo,
Fruſtraque poſcens fratris opem ſui
Subſedit Ægæas ſub undas
Dividuo pudibunda cornu.

Tu ſtringis arcta Strymona compede,
Frangiſque Lunæ cornua Thraciæ:
Tu nectis inviſis Corallis,
Tu trepido nova vincla Ponto.

Tu Marte pulcher, Marte potens, fero;
Tu Chriſtiani nominis, & Tui
Polone regni liberator;
Tu Getici domitor tyranni.

Tu clara præbes militibus Tuis
Exempla, Princeps. Milite Te Tua,
Per tela, per flammas, per ipſam
Turba ruit furibunda mortem.

Tu bella, regni finibus è Tui
Quo nemo Regum, nemo ducum, prior
Ivit Polonorum, caterva
Quadrupedum peditumque magna,

Lon-

Longinqua pugnas. Tu ſcatebras ſuis
Educis antris, deficientibus
Per ſicca lymphis, & latentes
Ipſe cavas aperiſque fontes.

Tu dura Gnatum bella doces Tuum,
Doces laborem militiæ gravem,
Formaſque præclaras in artes
Dîs genitam, duce Patre, prolem.

Sic bellicoſum finxit Iäſona
Bellator Æſon: ſic genitor ſuum
Peleus Achillem: ſic Iülum
Matre Dea generatus Heros.

Sic laude clarum, bella per omnia,
Decus priorum, rex Macedo, ducum,
Duxitque, Pellæumque primis
Erudiit juvenem ſub armis.

Dudum æquat illum nomine, mox manu,
Ætate Fratri, non animis, minor,
Princeps Alexander, Patremque
Jam ſequitur, ſequiturque Fratrem.

Uterque, Patri mox ſimiles ſuo,
Virtute Gnatus Te referet Tuus,
Tecumque mirantum per ora,
Per populos volitabit omnes.

Clamore magno Te populi ſonant,
Unoque palmas ore canunt Tuas.
Te noſtra, Te præſens honorat;
Te veniens memorabit ætas.

Pars Te vetuſtis eſſe putant parem;
Pars anteponunt: hi ducibus ducem
Ævi hujus exæquant, & ipſi
Æquiparant ſimulantque Marti.

Illu-

Illustriores nec titulos domum
Vexit petitor velleris aurei;
Majore nec fama superbit
Iliacæ populator arcis.

Non plura bello prælia Dardanus
Pugnavit heros: pluribus aut graves
Palmis reportavit triumphos
Memnonii tremor ille mundi.

Immaniores non domuit feras
Invicta magni progenies Jovis,
Nec monstra submisere quondam
Herculeæ graviora palmæ.

Et Tu feroci monstra necas manu,
Formidolosus Thracibus Hercules.
Tu victor, humano cruore
Tu madidi Diomedis ultor,

Ista repletos regis equos dape
Ad sueta cogis pabula: Tu genu,
Furentis antiquum furorem,
Threïcii resecas Lycurgi.

Te Scipionem Roma vetus suum:
Gens Mithridatem Pontica: Martii
Pyrrhum Pelasgi: bellicosa
Hannibalem Libye ferocem:

Bello valentem Te Carolum vocat
Germana tellus: Gallia Te suum
Appellat Henricum: Gradivo
Progenitum Sueones Adolphum.

Te Tamrelanum, cæde gravem, Getes;
Te Scandrebegum; fulmina Thracii
Horrenda belli: Te Gelonæ
Perniciem excidiumque terræ.

Tu militari robore Tartaros,
Tu Marte dirum Moldavico Geten
Exſcindis, Edonamque cogis
Sarmatiæ juga ferre gentem.

Valente Lunæ cornua Tu manu
Frangis Gelonæ: cornua maximus
Infregit Alcides ut olim
Indomitis Acheloa palmis.

Deſcendit alto Luna tremens polo,
Tuæque, Princeps, ad ſonitum tubæ,
Ceu carmine excantata, mergit
Boſporeo trepida ora ponto.

Nil æra proſunt auxiliaria,
Vanæque voces: æthere jam ſuo
Deducta, jam verè laborans,
Sola timet Tua, Victor, æra.

Te celſa motis Iſmara rupibus,
Te cana latè Sithoniæ juga,
Te rura Byzantina, Thracum
Te profugo pavet aula Beſſo.

O triſte diris exitium Getis!
O grande terris præſidium Tuis!
O cauſſa, momentumque magnum
Expliciti per acuta belli!

O ſtrenuorum ductor Iäzygum!
O Jagelonum ductor, & inclitum
Sidus Lechææ gentis, ingens
Parrhaſii Cynoſura cœli!

Tu parte cœli ſiderea polo
Nitebis olim lucidus aureo,
Auro coronatus ſuperno,
Æthereo redimitus oſtro.

Inter

Inter beatos ætheris aurei
Tu ſtabis ignes, Arctophylax novus,
Telluris Arctoæ, & nivoſi
Cura vigil, columenque, mundi.

Tu, falce Perſeus terribili, polo
Micabis alto: Tu trepidos procul
Terrebis Orion Gelonos,
Fulmineo metuendus enſe.

Te ſidus ignes ætheris ardui
Colent minores. Supplice Te genu
Adorat Alcides, & ultro
Ipſe ſuum Tibi cedit aſtrum.

Te Thraca ſummo Luna videns polo,
Palleſcet omnis; cornua contrahet;
Tuoſque contemplata vultus
Aërio teget ora velo.

FINIS.

ΕΙΣ

ΕΠΙΝΙΚΙΟΝ

ΠΕΤΡΟΥ ΦΡΑΓΚΙΟΥ

ΣΑΡΜΑΤΙΚΟΝ.

Καίσαρα πρὶν, νῦν Σαρματίης ἤεισεν Ἄνακτα,
  Φλάκκου λαζόμενος Φραγκιάδης κιθάρην·
Ἠδὲ Σκυθῶν Θρακῶν τε φυγὴν, μοίρην τε θανόντων,
  Νίκην τε στρατιῆς μέλψατο Σαρματικῆς·
Εἰν ἦ, οἷα λέων, Γενέτης μεγάθυμος ἔλαμπε,
  Λάμπε τέκος, μεγάλῳ ἰσόπαλον Γενέτῃ,
Ἠδὲ τρίτος, καίπερ μείων, σῇ ἀλκὶ πεποιθὼς,
  Καλοῖς ἀμφοτέρων ἴχνεσιν ἑσπόμενος.
Εὔφημει, ὦ Φλάκκε· φόβος γὰρ, μή ποτ' Ἀοιδοῦ
  Φραγκιάδαο φθόνος θυμοδακής σε λάβοι.
Τίς γὰρ κρεῖσσον ἔπεσι τεὴν λύραν ἔλλαβε χερσὶν,
  Ἢ τίς σφωϊτέροις ἦσεν ὁμοιότερα;

M. ΣΛΑΔΟΣ.